

**Glasnik Etnografskog instituta SANU LIV (ur. Dragana Radojičić),
Etnografski institut SANU, Beograd 2006. g., 491 str.**

Glasnik Etnografskog instituta SANU br. 54 (glavni i odgovorni urednik Dragana Radojičić) iz 2006. godine, najrecentniji je broj centralnog časopisa iz oblasti etnologije/antropologije u našoj zemlji (GEI SANU LIV izašao je u štampanom obliku, a očekuje se i postavljanje u elektronskoj formi na mrežnoj stranici Instituta, što je već slučaj sa brojem LIII). Međunarodni uređivački odbor odlučio se za nastavak segmentiranja *Glasnika* na središnje rubrike *Originalni naučni radovi* i *Pregledni članci*, te dalje objavljivanje etnografske građe i prikaza. Najredovnije etnološko/antropološko periodično izdanje na srpskom jeziku uključuje i opširna rezimea na engleskom, čime pokušava da se proširi čitalački krug *Glasnika*. Ova se okrenutost širem auditorijumu manifestuje i objavljivanjem pet radova na engleskom jeziku (i stranih i domaćih naučnika). Uključivanje velikog broja autora (32 sa ukupno 35 različitih priloga), iz zemlje i inostranstva, pripadnika različitih disciplina, i paradigmi istraživanja u antropološkoj nauci, nastavak je tradicionalne usmerenosti *Glasnika* ka sveobuhvatnom tretiranju socio-kulturne i identitetske problematike.

Saradnja *Glasnika* sa stranim istraživačima, i obrada etnoloških tema van Srbije, u broju 54 nastavljena je, pre svega, preko grupe radova koji se bave Grčkom i grčko-srpskim kulturnim i jezičkim dodirima (Eleftherios Alexakis – *Benevolence and Benefaction: The Concept of the Pure Gift and Realization of the Community in Greece*; Kalliopi Panapoulou – *Those Were the Difficult Years...* *Oral Accounts of Vlachophones...*; Gordana Blagojević – *Kolonija Srba u Solunu*; Stana Ristić – *Stereotipi o Grcima u srpskom jeziku*; Ivana Konjik – *Predstave o Grcima u Vukovom korpusu epskih pesama*). U aktuelnom *Glasniku* značajan je broj domaćih autora koji se bave problematikom modernih identiteta i savremene (vrlo često popularne) kulture i društva: Mirolava Malešević (*Evropa: kriza identiteta*), Ljiljana Gavrilović (*Da Vinčijev kod* – *probni kamen pripadnosti*), Ivan Đorđević (*Upotreba tradicijskih motiva u domaćoj fantastičnoj književnosti*), Ivan Kovačević (*Kiosk – kritički ogled iz urbane/političke antropologije*). Marko Stojanović (*Značenje i funkcija mitskih toposa "novokomponovane kulture"*), Jana Baćević (*Antropologija, turizam i tranzicija: koncepcije o razvoju tuizma u Knjaževcu*). Proboj antropologije u nova područja istraživanja i njena primena u specifičnim segmentima društvene stvarnosti iščitava se preko radova Bojana Žikića (*Managing HIV/HCV-related Risk at Private Places Among Belgrade Injecting Drug Users*) i Slađane Baroš (*Kondom kao simbol profesionalnosti od osoba koje se bave seksualnim radom u Beogradu*).

Teorijsko-metodološki doprinos socio-kulturnoj antropologiji nude radovi Miloša Milenkovića (*Idealni etnograf*) i Jelene Čvorović (*Magija bez magičnog: novi pristup*), zajedno sa teoretskim uvidima autora Lade Stefanović

(*Greek Theatre in the Context of Cult and Culture – Different Theoretical Approaches*), Srđana Radovića (*Relativizam i antropologija*), Ane Prodanović (*Prijem strukturalizma na primeru proučavanja obreda prelaza...*) i Ivane Grubišić (*Etnobotanika – nova disciplina*). Materijalna kultura u fokusu je radova Miline Ivanović-Barišić (*Odevanje i moda*), Dragane Radojčić (*Nošnja iz Vrčina*) i Marine Simić (*Displaying nationality as Traditional Culture in the Belgrade Ethnographic Museum*) koja daje i novi uvid u domaću muzejsku praksu kao rezultat magistarskog istraživanja – slično, tekst Tijane Cvjetičanin (*Elektronski folklor tinejdžera: SMS poruke*) rezultat je diplomskog rada koji je dobio nagradu "Borivoje Drobnijaković".

Svakako, i "klasične" teme etnologije/antropologije su zastupljene, i to iz oblasti rodne i porodične problematike (Zorica Divac – *Porodične i bračne (ne)prilike u Srbiji – 19. vek*, i Dragana Stjepanović-Zaharijevski – *Društveni položaj seoskih žena u fokusu jednog razvojnog projekta*), etničkog identiteta (Aleksandar Krel – *Promene strategije etničkog identiteta Nemaca u Subotici u drugoj polovini 20. veka*), etno-religijskih (Mirjana Pavlović – *Božićni običaji Srba u Temišvaru*) i religijskih pitanja (Ivica Todorović – *Hrišćanska i prethrišćanska dimenzija rituala litijskog ophoda*, i Aleksandra Pavićević – *"Društvo Oganj za spaljivanje mrtvaca u Beogradu": razvoj, ideje i simboli*), te istorije etnologije (Lasta Đapović – *Jovan Mišković – zaboravljeni etnograf i geograf*). *Glasnik* br. 54 takođe sadrži građu (Marija Crnić Pejović – *Arhivska građa – primarni izvori*, i Biljana Milenković Vuković i Lasta Đapović – *Etnografska građa u delu Jovana Miškovića*) i prikaze knjiga: *Zbornik radova iz nauke, kulture i umjetnosti*, Boka 25 (prikazala Marija Crnić Pejović), *Politika i sećanje na Balkanu – grčko viđenje Crne Gore (19. v. – Prvi svetski rat)*, autorke Angeliki Konstandakopulu (prikazala Gordana Blagojević), i *Porodica kolonista u Bajmoku 1945-1948*, autora Branka Ćupurdije (prikazala Milina Ivanović-Barišić).

S obzirom na brojnost domaćih autora iz nekoliko ustanova (ponajviše iz Etnografskog instituta SANU), angažovanih na više naučno-istraživačkih projekata, poslednji broj *Glasnika* predstavlja i odličan pregled aktuelnih etno-antropoloških naučnih istraživanja u Srbiji, i publikaciju koja, već uobičajeno, u najvećoj meri daje presek rezultata sa više etnoloških/antropoloških (i srodnih) naučnih projekata – time se ostvaruje funkcija naučne komunikacije u akademskoj zajednici, a sve veća okrenutost aktuelnim i temama društvene sadašnjosti, evidentna kroz problematiku obrađenu u *Glasniku* 54, ukazuje na upućenost i na širu stručnu javnost. Uz oslonac na dugogodišnju tradiciju časopisa, GEL LIV uspešno sumira i prezentuje aktuelna istraživanja iz oblasti etnologije/antropologije i bliskih disciplina u nas.

Srđan Radović